

Et riksråd skal overta Regjeringsforfatningsrettslige funksjoner.

Nygårdsvoldregjeringen avsettes, og fullmakten som Stortinget gav den 9. april, erklæres uvirksom.

Nyvalg til Stortinget innen 3 måneder etter fredsslutningen. Denne løsning forutsetter at Kongen gir avkall på tronen for sig og sitt hus.

(NTB.) For å gjøre det mulig å skape endelig fred i Norge, har Stortingets presidentskap vendt sig til Kongen som opholder sig i London og anmodet ham om å abdisere. I sitt brev uttaler Stortingets presidentskap etter et kort overblikk over den historiske utvikling, at etter at hele landet nu er besatt av tyske tropper, og konge og regjering har forlatt landet, er spørsmålet om en endring av den nuværende ordning kommet op. Stortingets presidentskap har derfor sammen med representanter for de fire store politiske partier og for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon holdt langvarige

felles rådslagninger, tildels i samråd med medlemmer av Administrasjonsrådet. Som resultat av disse rådslagninger har Stortingets presidentskap besluttet å foreslå følgende ordning for Stortinget og har på forhånd meddelt Kongen forslaget:

«Da Kongen og hans regjering befinner sig utenfor Norge og derfor er forhindret fra å utføre de funksjoner som etter forfatningen er pålagt dem, ser Stortingets presidentskap det som sin plikt mot landet og folket å opnevne et riksråd».

(Forts. side 3).

3. Stortingets presidentskap forelegger for Stortinget forslag om å fatte sådant vedtak:

1. Den fullmakt som blev gitt regjeringen Nygaardsvold i møte den 9. april, er uvirksom.

2. Regjeringen Nygaardsvold kan ikke lenger godkjennes som regjering.

3. Da Kongen er utenfor landets grenser er han ute av stand til å utøve sine forfatningsrettslige funksjoner.

Anmerkning til punkt 3. Til dette punkt meddeler presidentskapet at det i forståelse av situasjonen har henstillet til Kongen å gi avkall på sine forfatningsrettslige funksjoner for sig og sitt hus.

4. Riksrådet overtar inntil videre regjeringens forretninger og Kongens forfatningsrettslige funksjoner. Nyvalg til Stortinget utsettes til etter fredsslutningen, i det det pålegges Riksrådet i anordne nyvalg så snart forholdene tillater det, men senest tre måneder etter fredsslutningen.

5. De stortingsmedlemmer som for tiden befinner sig i utlandet blir ikke innkalt under resten av Stortingets funksjonstid, og gis ikke adgang til å ta del i møtene.

6. Inntil nyvalg får Riksrådet fullmakt til i samsvar med punkt 4 å fatte alle vedtak som er påkrevet for landets vel.

7. Norges konstitusjonelle statsform som kongerike skal bli stående også i fremtiden.

Denne løsning forutsetter at Kongen gir avkall for sig og sitt hus på sine forfatningsrettslige funksjoner. Stortingets presidentskap ber derfor til slutt i sitt brev Kongen av hensyn til folkets vel og landets fremtid om å imøtekomme dets inntrengende bønn og gi avkall på sin funksjon.

Kongen har svart benektende på denne bønn. I sin svarskrivelse bebreider han Stortingets president-

skap at dets skrivelse er blitt avvaktet i samforståelse med de tyske myndigheter. Av dette trekker han den slutning at det her ikke foreligger frivillige vedtak. Frem for alt understreker han at de Stortingsmedlemmer, og blandt dem stortingspresidenten, som er flyktet til utlandet, ikke får ta del i Stortingets møter.

Kongen uttaler videre at han kan opholde sig i utlandet et halvt år uten Stortingets samtykke. Forøvrig henviser han til den fullmakt Stortinget har gitt og hevder at han på dette grunnlag handler i samsvar med grunnloven.

Riksrådet vilde så lenge Tyskland holder Norge besatt måtte arbeide etter tyske forskrifter. Da det vilde være i strid med grunnloven, kan han ikke imøtekomme henstillingen om å trekke sig tilbake.

112077